

ט"ו אלול תשפ"ו \ גיליון 484

דְּבָרִים – כִּי תָבֹא

הַפְטָרָה :

"קוֹמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרְךָ"

{ישיעה ס'}

לרפואה שלמה.

מיטלי בת עליזה

טליה אסתר בת אלינור

הרב אליהו רפאל בן סעדה

ינון יהודא חי בן ורד רוזה

אפרים יהודא בן רייזל

רבי יוסף בן עישה

רבי יצחק בן ימנה

רחלי בת הניה.

השבת אנו נקרא: על מצוות הבכורים, שהיה מביא כל אדם מיבולו בזמן שהיה בית המקדש קיים, וכמו שנאמר **"ולקחת מראשית כל-פרי האדמה, אשר תביא מארצך אשר ה' אלהיך נתן לך-ושמת בטנא והלכת, אל-המקום, אשר יבחר ה' אלהיך, לשכן שמו שם"**. מצוות הבאת הבכורים היא מצוות עשה, שאדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה, או אשכול ענבים שביכר (שגדל ראשון), כורך עליה גמי (מסמן את הפרי בעזרת גומי שקושר עליו) ואומר הרי זו ביכורים. כמו שלמדנו במשנה במסכת בכורים, וכמו שפסק רבינו הרמב"ם ומן התורה אין שיעור להבאת הבכורים, שיכול אדם להביא אפילו מעט ממה שביכר אצלו, אבל למעשה היו מביאים בעין טובה, סלסלה שלימה ומעוטרת, מלאה בפירות יקרים ומפוארים, לכבוד ה' יתברך. ומבואר במשנה וברמב"ם, איך היו נוהגים להביא הבכורים, שהיו מעלין את הפירות לירושלים ברוב עם, ובשיר וכלי שיר, וראשי הקהל והסגנים היו יוצאים לקראת מביאי הבכורים, וכשהגיעו לירושלים היו פוצחים בשירה גדולה **"עמדות היו רגלנו בשעריך ירושלים"**, ובאותו יום היו כל בעלי אומנות שבירושלים עומדים מפניהם ושמחים שמחה גדולה. ולכאורה הדבר תמוה קצת, שבשביל מצוה אחת של הבאת כמה פירות לכבוד ה' יתברך היו עושים רעש גדול כל כך, והיו שמחים כאילו הוא יום חג, והדברים צריכים ביאור. והנה רבינו רש"י הקדוש, מבאר ענין הבאת הבכורים, שהיא בכדי שיכיר אדם טובה לה' יתברך על כל מה שנתן לו, וישמח בטובה שנתן לו ה', כרצון ה' יתברך. ובאמת קצת קשה להבין את הדבר, שה' יתברך נותן לאדם את כל טובות העולם, והאדם בא ומכיר לו טובה בצורה פעוטה כל כך, על ידי הבאת סלסלה של פירות ותו לא. אבל כאשר אנו מתבוננים במצווה זו, אנו רואים כי באמת מצות הבאת בכורי הפירות היא מצוה גדולה שיש בה הכרה גדולה בטובת ה' יתברך, שהרי מי שטרח כל כך לגדל את הפירות, בוודאי הפירות הראשונים יקרים בעיניו מאד, מה גם שבמצות הבכורים היה יורד לשדהו כבר בתחילת גידול הפירות, ובעודם קטנים היה טורח לסמן כל פרי ופרי בגומי, והיה דואג לעטוף את הפירות בעטיפה מיוחדת מפני המזיקים, כדי שיהיו הפירות נאים ביותר, והיה טורח לשים אותם בכלים נאים של כסף ושל זהב, והיה מקשט את הסלסלה בכל מיני קישוטים, וכולם יחד היו יוצאים לירושלים לקיים את המצווה בטוב לב, נמצא אם כן שמרוב העסק הגדול שהיו עושים ממצות הבכורים היו מכירים במעשיהם טובה גדולה לשם ה' יתברך. ובאמת שזהו כלל גדול בכל המצוות, שכל מצוה ומצוה ניתן לעשותה בלב רדום, בלי שום רגש, רק לצאת ידי חובת המצווה, אך אז, דומה שכבר ניפסדה כל התועלת מן המצווה, מה שאין כן, מי שעושה את המצוות בלב שמח, עם תוספות והידורים מיוחדים, בשמחה על שזיכהו ה' לעשות רצונו, הרי שלא רק שמצוותו נעשית באופן היותר ראוי, אלא שגם על ידי זה גדלה לאין שיעור התועלת והשפע היוצא מן המצווה, כי ברור שמי שיביא בכורים, אך יעשה זאת בצורה חסרת רגש, כמעט לא עלתה בידו המצווה להודות לה' יתברך על הטובה שעשה בשבילו. **ומעשה ששמענו** שלאחר שכבר שככה מעט המחלוקת בין החסידים למתנגדים במזרח אירופה וברוסיה, החליט הגאון רבי אליהו אליעזר, שהיה מרבני המתנגדים, להזמין ליום השבת לבית הכנסת בעירו, את הגאון הצמח צדק מליובאוויטש, שהיה אדמו"ר חסידי. בערב שבת, כשהלך הרב עם האדמו"ר לבית הכנסת, עברו דרך רחוב היהודים שבסופו בית הכנסת, והנה רואה הרב האדמו"ר בכל חנות וחנות, שלט המורה מה יש בה, כגון "מסעדה", "חנות לחומרי בנין", וכן על זה הדרך. והנה לקראת סוף הרחוב, רואה האדמו"ר חנות עם שלט "גלידה קרה בהשגחת ראש הרבנים", תמה האדמו"ר באזני הרב, מאי האי?, וכי כל כך יש חששות בגלידה, עד שצריך שראש הרבנים בעצמו ישגיח על תהליך הייצור?, ענה לו הרב, אכן כן, מפני שיש חששות גדולים בעירנו של חלב של גויים, וחומרים מייצבים אסורים, ולכן יש צורך בהשגחה קפדנית במיוחד בייצור הגלידה. והנה בבית הכנסת, הכינו לכבוד האדמו"ר מקהלת ילדים שהייתה עונה לחזן בקול גדול בכל פעם שהציבור צריכים לענות לו בתפילה, וכל הקהל היו מתפללים מתוך כובד ראש אך השקט דממה, בכדי שלא להפריע למקהלה ולחזן, עד שהייתה נדמית התפילה יותר כאירוע מוזיקלי מאשר כמו התפילה הנהוגה בחצרות החסידים, המתפללים מתוך רגש ודביקות גדולה. לאחר סיום התפילה, שאל הרב את האדמו"ר, איך הייתה התפילה בעיני כבודו?, ענה לו האדמו"ר הצמח צדק בזו הלשון: "גלידה קרה בהשגחת ראש הרבנים". וזאת משום שלא מצאה חן בעיניו כלל התפילה שאינה מתוך רגש חם לעבודת ה'. ומכאן עלינו ללמוד, כמה צריך האדם להתעורר לעורר עצמו, לשמוח ולשים לב בעשיית המצוות, שיהיו מעשיו רצויים לפני ה' יתברך, ויזכה לשפע הגדול הטמון במעשה המצוות. **אמן. שבת שלום ומבורך.**

פתגם השבוע

"לו היו אומרים לי שלא אוכל
לחזור בתשובה,
הייתי טוחן רקיע ושמים
ושב בתשובה"

{רבי מנחם מנדל מקוצק}

זמני כניסת ויציאת השבת

רבינו	צאת	כניסת	
תם	שבת	השבת	
20:25	19:45	18:32	ירושלים
20:20	19:47	18:48	תל אביב
20:23	19:47	18:40	חיפה
20:22	19:46	18:39	באר שבע
20:19	19:43	18:37	אילת

לזרע של קיימא. אמן.
שלמה בן יונה
חנה בת יעל
אליהו בן מרים
מרגלית בת חנה

" התגברות על היצר הרע "

" אור החיים הקדוש "

"וַיֻּצְאֵנוּ ה' מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה וּבִמְרָא גָדֹל וּבְאִתּוֹת וּבִמְפָתִים" (פרק כ"ו, ח')

רבנו האור החיים הקדוש, מבאר על פי מה שידוע, שיצר הרע וכוחותיו נקראים מצר לבני אדם, וכוחו של היצר הרע גדול, עד שאמרו רבותינו זיכרונם לברכה, שאם לא שה' עוזר לאדם כנגד יצר הרע, אין אדם שליט להינצל ממנו, וכמו שכתוב **"צוּפָה רָשָׁע"** זה יצר הרע **"לַצַּדִּיק"** ומבקש להמיתו, **"ה' לא יַעֲזֹבֵנוּ בְּיָדוֹ"**, ואמר הקדוש ברוך הוא 'בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין' זו התורה, והתורה נתנה מימינו של הקדוש ברוך הוא כמו שנאמר מימינו אֲשֶׁר דָּת לְמוֹ",

עוד אמרו רבותינו זיכרונם לברכה: 'כל מי שיש לו תפילין בזרועו, וציצית בבגדו, ומזוזה בפתחו, לא במהרה הוא חוטא'. וכך מתבארים הפסוקים, **"וַיֻּצְאֵנוּ ה' מִמִּצְרַיִם"** כלומר שה' יתברך הצילנו מיצר הרע, על ידי **"בְּיַד חֲזָקָה"** זו התורה שהביאה לנו ה' בידו, וכמו כן בזכות עשיית המצוות ניצלנו מיצר הרע, וזה שרמזה התורה כאן, כנגד תפילין של יד, **"וּבְזֶרַע נְטוּיָה"** שמצוות התפילין היא בזרוע, וכנגד תפילין של ראש, אמר **"וּבִמְרָא גָדֹל"** וכמו שכתוב וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וְיִרְאוּ מִמֶּךָ, ודרשו רבותינו, אלו תפילין של ראש, וכנגד ציצית אמר **"וּבְאִתּוֹת"** כי סימן היא לנו שאנו עבדי הקדוש ברוך הוא, וכנגד המזוזה, אמר **"וּבִמְפָתִים"** שהיא מופת, כמו שכתוב בזוהר, שכוחות הטומאה בראותם שם 'שדי' על המזוזה, נרתעים וחוזרים לאחוריהם, וזהו 'מזוזת' אותיות 'זו מות' וכשמתרחק המוות בזכות המזוזה, אנו מאריכים ימים.

הבית השלם

הרב שמעון שמש שליט"א – יועץ זוגי וחינוכי: 052-7162999

זוגיות בפרשת השבוע

היחס האישי בין בני האדם עשוי להיות הדדי. נכון, לא תמיד! לא בין כל בני האדם, כי ישנם גם אנשים כפויי-טובה בעליל. אבל **"כַּמְיָם הַפְּנִים לַפְּנִים, כֵּן לֵב הָאָדָם לָאָדָם"** אמר שלמה המלך. וכאשר אחד נותן ומעריך ומפרגן, גם השני לא טומן ידיו בצלחת, ומשיב גמול טוב בהתאם, אם לא מנה אחת אפיים, במנות יותר גדושות כפליים. כביטוי ליחס בין בני ישראל לבורא העולם, אומרת התורה: **"אֵת ה' הָאֱמָרְתָּ הַיּוֹם, לְהָיוֹת לְךָ לְאֱלֹקִים... וְה' הָאֱמָרְךָ הַיּוֹם לְהָיוֹת לְךָ לְעַם סֻגְלָה..."**. זהו בוודאי בבחינת עשה רצונו כרצונך, כדי שיעשה רצונך כרצונו, כדברי רבן גמליאל במסכת אבות. אם עם ישראל מאמרים את ה', הוא בתגובה יאמיר אותנו. אבל המלים הָאֱמָרְתָּ וְהָאֱמָרְךָ העסיקו את המפרשים, ובגדול! מה הכוונה באופן מעשי לכך שעם ישראל 'מאמרים' את השם, והשם בתגובה 'מאמיר' אותנו להיות עם סגולה, עליון על הגויים, ועם קדוש לה? אם נעייין בדבריהם, נוכל להעתיק את המשמעות לחיי היום-יום שלנו וביחסי-גומלין בין בני הזוג, לחיים יותר מוצלחים ומאושרים. ראשית, בגמרא הסבירו מלשון **"אחדות ויחידות"**: עם ישראל אומרים ה' אלקינו ה' אחד, וה' אומר מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. במדרש הסבירו מלשון אהבה. לרש"י נראה מלשון **"הפְּרָשָׁה וּהַבְדֵּלָה"**. להבדיל את ה' מכל הכוחות, והשם יבדילנו משאר העמים. וכן מלשון **"תפארת"** (יתאמרו כל פועלי אֶן), שמפארים ומשבחים את ה', והוא יפאר אותנו. לכך רש"י הרשב"ם, יש כיוון יותר מעמיק בהדדיות עד כדי זיקה וגרימת חיוב כביכול להיות לנו לאלוקים! בכך שקבלנו מצוותיו להיות לו לעם. כמו כן בדברי שאר המפרשים, מלשון גדולה, מלשון תמורה והחלפת כל האפשרויות בה' יתברך. הגדיל לעשות רבנו המלבי"ם, שפירש מלשון **"מאמר"** שבלשון המשנה היא קידושין שתיקנו חכמים! אם כן לשונות הללו מלמדים שיש לנהוג באמירה ועשיה נכונה האחד כלפי השני, כדי לחזק את החיבה והייחוד מצד אחד, ולגרום בכך לצד השני לנהוג בהתאם: **"אתה אחד ומיוחד בשבילי"**, **"את היחידה שלי"**, **"אין לי מי שהוא או שהיא בעולם חוץ ממך"**, **"אין כמוך בעולם"**, ועוד. ונקודה הכי חשובה: אין משמעות למלים הללו בלבד, אם המעשים והתנהגות היום-יומית אינם מוכיחים אותם בעליל. לקדש ולפאר את מעשיו ואת האישיות שלו בכל הזדמנות. להיות תמיד עבור השני, מתוך התחייבות ואחריות כוללת. לשאת את עול הנישואין מתוך רצון לתת ולהעניק! בהצלחה.

הלכות - ילקוט יוסף הלכות ברכות שמונה עשרה

לרפואה שלמה . אמן.
קסם לאה היה בת אלה
ולחצלת אשר בן
יהודית מלכה וב"ב.

להשליח צבור, ואחר כך יחזור למקום שטעה.

אין נכון לומר תחנונים קודם יהיו לרצון, אלא אחר שיסיים שמונה עשרה, יאמר יהיו לרצון, ואלהי נצור, ואחר כך יאמר התחנונים שרוצה לומר. ואם בא לחזור ולומר יהיו לרצון פעם נוספת, אחר התחנונים, הרשות בידו.

הרגיל לומר ד' דברים אלו זוכה ומקבל פני שכינה, עשה למען שמך, עשה למען ימינך, עשה למען תורתך, עשה למען קדושתך.

נוהגים לומר בסיום התפלה, אחר "אלהי נצור", פסוק מהתנ"ך שפותח ומסיים באות ראשונה ואחרונה של שמו של המתפלל, ואומרים אותו קודם פסוק יהיו לרצון (האחרון).

אע"פ שהלכה רווחת שדברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרם בעל פה, מ"מ מותר לומר הפסוק שעל שמו בעל פה, הואיל והוא שגור בפיו.

קודם אמירת אלהי נצור יש נוהגים לומר שיר למעלות אשא עיני וגו', ואז יהיה אהוב למעלה ונחמד למטה, ויאמרנו ביראה גדולה ולא יצפה לשום טובה חלילה, ואולם אם הוא חכם הקהלה שהצבור ממתין שיסיים התפלה, או שיש שם מניין מצומצם וממתינים לו שיסיים תפלתו, הנכון הוא שיפסע ג' פסיעות. ואם ירצה לומר הפרק הנז' יאמרנו קודם אמירת עושה שלום. [ואמנם מעיקר ההלכה מותר להתחיל בחזרת הש"צ כל שרוב המנין כבר סיימו את תפלתם, ואין לגרום לטורח צבור להמתין לעשירי שיסיים התפלה, שהרי אפילו ישן מצטרף לעשרה].

כהנים בתפלת שמונה עשרה, אך יחיד אין לו לומר ברכת כהנים בתפלה.

אחר שסיים ברכת שים שלום, ואמר פסוק "יהיו לרצון", רשאי להפסיק לעניית דברים שבקדושה, כדרך שמפסיק בקריאת שמע וברכותיה. דהיינו, חמשה אמנים ראשונים של הקדיש, ו"הא שמייה רבה מברך לעלם ולעלמי עלמיה יתברך", ולא יותר. ולא יענה אמנים דברכות, ואפילו אמן שאחר ברכת האל הקדוש ושומע תפלה שאומר השליח צבור. ובקדושה עונה קדוש וברוך בלבד, ולא שאר נוסח הקדושה. וכל שכן שאין לו לענות "ברוך הוא וברוך שמו". ואם עדיין לא אמר פסוק יהיו לרצון [הראשון], אינו רשאי להפסיק כלל אפילו לקדיש וקדושה וברכו, שפסוק יהיו לרצון הוא מכלל התפלה עצמה. ואם סיים פסוק יהיו לרצון אמרי פי השני, אף על פי שעדיין לא עקר רגליו, רשאי להפסיק ולענות כל דבר שבקדושה, ואפילו "ברוך הוא וברוך שמו".

מי שעומד בתפלתו באמצע "אלהי נצור", ונזכר ששכח לשאול "טל ומטר", שצריך לחזור לברכת השנים, או שאמר בעשרת ימי תשובה "מלך אוהב צדקה ומשפט", במקום "המלך המשפט", שצריך לחזור לברכת השיבה, או ששכח לומר "יעלה ויבא" בראש חודש, שדינו לחזור לברכת רצה, ולפני שהספיק לחזור, שמע קדיש או קדושה, לא יענה עם הצבור, שמכיון שהוא חייב לחזור לברכת השנים, או השיבה, או רצה, הרי הוא כעומד באמצע התפלה שאסור לו להפסיק לדברים שבקדושה. ועוד שאם יפסיק ויענה עם הצבור נמצא שגילה דעתו שסיים תפלתו, ואז יצטרך לחזור לראש התפלה כדי לשאול טל ומטר, ולומר המלך המשפט, ולהזכיר יעלה ויבוא. לפיכך שתיקתו יפה לו, ויכוין

שוחין במודים, ובברכת הטוב שמך ולך נאה להודות. ובעודו כורע יכוין שיש לו פחד ויראה מלפניו יתברך, ומקבל אדנותו ומלכותו כעבד הכורע לאדונו. וכשזוקף יכוין להראות הבטחון, שבוטח בו בכל עניניו שייטיב אליו.

האומר מודים מודים משתקין אותו. ואין הבדל בזה בין אומר כן בצבור לבין אם אומר כן ביחיד.

צריך שיכרע במודים [ובכל מקום שתיקנו לכרוע] עד שיתפקקו כל חוליות שבשדרה. ולא יכרע באמצע מותניו וראשו ישאר זקוף, אלא יכוף גם את ראשו כאגמון. ויכרע במודים ויזקוף בשם. וב "מודים דרבנן" ישוח מעט, ובהרכנת ראשו סגי.

העומד באמצע תפלת שמונה עשרה, והשליח צבור הגיע למודים, צריך להשתחוות עם כל הצבור האומרים מודים דרבנן, אך אין לו לומר עמהם נוסח מודים כלל, אלא שוחה בשתיקה, שלא יהיה נראה כופר במי שהצבור משתחוים לו.

ברכת שים שלום היא בקשה מהשי"ת שישכון שלום בעם ישראל, ולא יהיו מחלוקות כלל, כי השלום כולל הכלל. ובאמצעות השלום נזכה לכל, ונתברך מהכל.

בברכת שים שלום צריך לומר "כולנו כאחד" ולא יאמר כולנו כאחת, שהרי הכוונה היא לאברהם אבינו ע"ה דכתיב בו, כי אחד קראתנו. ואומר, כי באור פניך, משום דכתיב באור פני מלך חיים, וכתיב, באור פניך יהלכון, ואין אומרים ממאור פניך. והנוסח הוא הוא "וטוב בעיניך לברכנו" ואין לומר "וטוב יהיה בעיניך".

שלמה המלך ע"ה תיקן לומר ברכת

הגאון הרב עובדיה אברהם יוסף סומך זצוק"ל

מורנו ורבינו הגדול חכם עבדאללה אברהם סומך ע"ה. נולד בתקע"ג. היה נקרא בשם רבינו סתם. בעל המחבר ספר זבחי צדק על יו"ד ובסופו כמה היתרי עגונות וגם שו"ת על ארבעה חלקי השו"ע. היה רבם של כל רבני בבל. והוא היה המפרנס את הרבנים. כי היו לו אחים עשירים בהודו והיו תומכים בידו. והיה דואג לכל רב מהרבנים שתהיה פרנסתו בריחוק ואם יהיה לו איזה שמחה מילה או חופה היה עוזר לו. אימתו הייתה מוטלת על כל הקהל מרוב קדושתו וענוותנותו. והעמיד תלמידים הרבה כולם רבנים גדולים צדיקים וחסידים. הוא היה חובק בזרועותיו את כל מדינת עיראק. היה מכובד אפילו על הנכרים. וכשהיו הולכים ביחד הוא ורבינו יוסף חיים תלמידו, היו קמים מלפניהם מהחנויות אפילו הערבים היו נבהלים מפניהם כי היו אנשי צורה. אחיו היה ממונה במועצת העירייה בבגדאד. פעם אחת נפטרה לו בת קטנה ביום ר"ה ונקברה על ידי גוים כהלכה ונמנע ולא הלך למועצה בתוך שבעה ימי אבלות, ועד אותם הימים היו נוהגים להחמיר שלא לחשוב את יום שני של ראש השנה לימי האבלות מטעם יומא אריכתא. ויושב ראש העירייה היה מחכה לבואו של אחיו של הרב אחרי גמר שבעה ימי האבלות. וכשראה שלא בא, שאל, ואמרו לו כי עוד לא גמר את השבעה ימי אבלות. אז ביקר אצל רבינו הגדול בבית וסיפר לו כי כמה פעמים קרה דבר כזה בקושטא והם היו חושבים את יום שני של ר"ה לימי האבלות ונשא ונתן עמו ואחרי אשר ראה כמה ספרים שמתירים בזה אז החליט לבטל את המנהג הקודם ומאותו יום ואילך נהגו להורות כדברי המקילים. ולקח את אחי הרב עמו למשרד. כשהיו ימי החגים ממשמשים ובאים היה שולח לכל רב ורב מענק מיוחד מלבד המשכורת ובפרט בחג הפסח. כי היה מקובל על כל הקהל. וכשהיה דורש מהם איזה נדבה לא היו ממרים את פיו. הוא הנהיג כמה מנהגים כדת וכהלכה ובפרט בהלכות שחיטה ובדיקת הסכין והריאה וסדר סמיכת השוחט הכל סידר בסדר מופתי על פי הדת וההלכה וכמו שמבואר הכל בספרו זבחי צדק ממש לא היו נוטים מדבריו כמו הלכה למשה מסיני. הרב עבדאללה סומך היה מגיע לדרשותיו של תלמידו - רבי יוסף חיים. כשהיה רבי חיים יוסף נכנס לבית-הכנסת, קמו כל הקהל לכבודו ומיד התיישב. ראה כך הרב עבדאללה ואמר בלבו: "אין זה כבוד התורה שכך עושים". החליט הרב עבדאללה להקדים לבוא לדרשה, עוד לפני רבי יוסף חיים. כשהבחין הרב עבדאללה ברב יוסף חיים נכנס לבית-הכנסת קם לפניו במלוא הדרו, והמתין עד שהרב יוסף חיים התיישב במקומו. ראו הקהל שכך מעשהו של הרב הגדול ועשו אף הם כמותו - לא ישבו עד שישב רבי יוסף חיים במקומו. ברוב ענוותנותו התבייש רבי יוסף חיים ופנה אל מורו ורבו בבקשה שלא יקום לכבודו. אמר לו הרב עבדאללה:

"צר לי שאני כבר זקן, אם היה לי כוח הייתי מרכיב אותך על כתפי...". פעם שלחו לו שליח על ידי שוטרים לבוא אצל הוואל"י לדבר עמו בעניין העברת דיין. וכשבאו השוטרים להגיד לו נבהלו. ראו אותו שיושב ומלמד רבנים גדולים עטורי זקן והוא יושב בראשם ומלמדם כמלאך ה' צבאות. אז חזרו אל הוואל"י ואמרו לו על מי שלחת אותנו לקרוא? את הנביא מוסא? (משה רבנו). איך אנחנו יכולים להגיד לו קום עמנו. אז שלח לו שרים רבים ונכבדים. ואמר להם תדברו עמו בכבוד. תגידו לו כי הוואל"י מזמין על כוס קפה. וכששמע הרב אמר שהוא מוכן ללכת. והלכו בדרך צדדית כדי שלא ידעו הקהל. והוואל"י היה ממתין לו לקבל את פניו בכבוד. וקבלו בכבוד גדול וחילה את פניו אולי יוכל לשנות את דעתו בהעברת הדיין. אז השיב לו כי ההחלטה הייתה על פי תורת משה ואי אפשר לשנות אותה וסבר וקיבל והחזירו בכבוד לביתו ובקש ממנו סליחה על זה. הוא נפטר בחודש אלול תרמ"ט בליל מוצאי שבת והיה צו מהממשלה שלא לקבור בתוך העיר כי היו ימי חולי רע. והקהל לא הסכים לקבור את רבינו הגדול מחוץ לעיר. והחליט לקבור על יד יהושע כהן גדול הקבור בצד השני של העיר. וקברו אותו שמה היפך דעת הוואל"י הנקרא מוצטפה עאצ'ים פאשא בהפגנה גדולה וזה היה בליל מוצאי שבת. ואז קמו עליהם הערבים כי לפי החוק שלהם אסור לקבור אצל נביא גדול כיהושע כהן גדול שום בן אדם. ולכן הרגו ביהודים ורדפו אחריהם. וביום א' לקחו כמה רבנים לבית הסוהר והיו כל היהודים בצער ונמשך הדבר הזה עד שלושה חודשים עד שבאה החלטת הממשלה בקושטא להדיח את הוואל"י ממשרתו וגם להוציא את הרב מקברו ולקברו עם שאר מתני ישראל קרוב לעיר. ובאו כל שרי הממשלה לחלוק כבוד להרב בעת הוציאו אותו מקברו וירדו הרבנים לקבר ובקשו ממנו מחילה וראו כל השרים שהרב נשאר כמות שהוא לא הבאיש ורמה לא הייתה בו. ואחד הרופאים ניסה לפסוק שערה אחת מזקנו ולא נפסקה אז ידעו הכל מקדושתו וטהרתו ונעשה קידוש ה' גדול בין הנכרים. והרב אלישע דנגור זצ"ל הראה כוחו וגבורתו לעיני העמים ועמד על המשמר ומסר עצמו למיתה בשביל כבוד רבו. יהי זכרו ברוך לעד ולעולמי עולמים. כשהוציאו אותו מקברו וקברו אותו בבית הקברות הספידו רבנו יוסף חיים ע"ה במדרש זלכה ואמר כי הוא היה ניצוץ אחז מלך יהודה. ולפי שאחז סגר את בתי המדרשות, רבינו פתח אותם כדי לתקן עוון אחז. ומה שהוציאו אותו מקברו כמו שעשה חזקיהו לאביו שגרר אותו על מטה של חבלים וזהו סוד הדבר. והקהל כשמעם את דברי רבנו יוסף חיים התנחמו והיו שקטים. נפטר ב"ח באלול תרמ"ט זכותו תגן עלינו, אמן.

ניתן לקבל את העלון במייל. נא לשלוח בקשה למייל: Asher7171@walla.com

הצעות והארות יתקבלו בשמחה. אשר ביטון - רב משמר הגבול - ירושלים. 0524090556